

Petr a Lucie

Romain Rolland (1866 - 1944)

Zařazení autora do uměleckého směru

- Literatura za 1. světové války
  - o Téma války – ukázka její nesmyslnosti a krutosti
- Částečně i představitel francouzského kritického realismu

Jeho život

- Spisovatel, dramatik
- Zabýval se dějinami hudby, psal o klasických autorech, zejména o L. W. Beethovenovi
- Zpočátku přednášel na Sorbonně (kdysi prestižní francouzská univerzita)
- V roce 1915 získal Nobelovu cenu za literaturu (hlavně za románový soubor Jan Kryštof)
- Tíhnul k levicovému myšlení, chvíli bydlel v Sovětském svazu, potkal se ze Stalinem
  - o Ovšem Stalinismus nejde dohromady s pacifismem a idealismem, který Rolland vyznával, a proto se vrátil zpět do Francie
- Byl odpůrce jakékoliv formy války a násilí
- Kritizoval nacismus, přesto nikdy nebyl zatčen gestapem a to díky své popularitě

Jeho tvorba

- Proslavil se díky psaní životopisu a studii hudby, zejména o Beethovenovi
- Jeho nejpopulárnější dílo, za které získal Nobelovu cenu, je román Jan Kryštof
- Hodně se zajímal o historii, tu uplatňuje ve svých dílech
- Z děl je také zřejmý jeho odpor k válkám = pacifismus
- Ve svých dílech popisuje lidské bytosti sympatizujícím a pravdivým způsobem

Podobní autoři

- Německo
  - o Erich Maria Remarque – Na západní frontě klid
  - o Thomas a Heinrich Mann
- Amerika
  - o Ernest Hemingway – Sbohem armádo
  - o John Steinbeck – O myších a lidech
- Rusko
  - o Isac Babel
  - o Maxim Gorkij
- Tematicky podobné dílo
  - o Jan Otčenášek – Romeo, Julie a tma

Rozbor díla Petr a Lucie

Literární druh

- Epika (próza)

Literární žánr

- novela

Rok vydání

- vydáno 1920

Téma

- ukázka nesmyslnosti války
- intimní svět dvou zamilovaných lidí
- odpor k válce
- kontrast silného citu
- láska x smrt
- bohatí x chudí
- bombardování Paříže

Motiv

- láska, válka, bombardování, piliř, metro, obrazy (patlaniny), smysl života

Časoprostor

- Paříž za 1. světové války
- Období do Velikonoc 1918

Kompozice

- Chronologická

Vypravěč

- Sám autor, er forma (nezávislý pozorovatel děje)

Jazykové prostředky

- Spisovný jazyk
- Občas zastaralé výrazy (přechodníky)
- Časté kontrasty (láska x válka)
- Cizojazyčné výrazy z francouzštiny
- Dialogy a monology postav
- Úvahové pasáže a prvky psychologické prózy

Tropy a figury

- Metafory (vlna smrti ho již zanedlouho odnese)
- Přirovnání (šero naplňovalo chrámovou loď jako olej posvátnou nádobku)
- Personifikace (ledová mlha je rozechvěla)
- Řečnické otázky (Nač to? Nač se učit? Nač boj a nač bolest? Proč smrt, proč život?)

Hlavní myšlenka

- Ukázat nesmyslnost války
- Odpor k násilí a válce
- Obraz tragičnosti lásky v pozadí kruté a ničivé války
- Ukázka toho, jaké krásné věci dokáže válka zničit
- Zaslepenost reálného světa láskou k druhé osobě

Charakteristika postav

- Petr
  - o mladý osmnáctiletý mladík z měšťanské rodiny, hodný, citlivý a hodně přemýšlivý, zamilovaný do Lucie, jeho život je zmítán kontrasty války/lásky. Za 6 měsíců musí narukovat, má bratra Filipa, který už ve válce je, přijede bratra navštívit
- Lucie
  - o mladá, milá holka z chudé rodiny, matka pracuje v továrně na munici, Lucie se živí jako malířka slavných děl, aby si vydělala na živobytí, nicméně jak sama říká, její obrazy jsou spíše patlanice, zamilovaná do Petra, vidí svět realisticky, válku neřeší, bere život jaký je, myslí jen na přítomnost

Vlivy na dané dílo:

- 1. světová válka, pacifismus

Dobové vnímání díla:

- Dílo je silně protiválečné -> to mělo i své odpůrce, brzo se ale stalo velice populárním

Kontext literárního vývoje

- probíhala světová meziválečná próza, u nás tvořil např. Karel Čapek, Franz Kafka

Literární / obecně kulturní kontext

- Světová literatura 1. pol. 20. stol., která trvala do roku 1945
- Literatura se tehdy dělila na tradiční (zde patří i ztracená generace) a experimentální, začala se udělovat NC za literaturu
- proud realistický
  - o autoři se vrací k realismu, používají klasické umělecké prostředky, dochází k zaměření se na psychický a citový život jedince (autoři ztracené generace)
- proud experimentální
  - o experimentace ve způsobu vyprávění, s jazykem, ubývá dějovosti, složitá symbolika, prvky absurdity, čtenář si musí dost sám domýšlet, konfrontace vnitřního světa s okolím (Kafka)
    - představitelé:
      - Marcel Proust (Hledání ztraceného času – román)
      - James Joyce (Odysseus)
- proud překračující tabu
  - o zobrazovaly se erotické náměty, sex a homosexualita vznikají nová uskupení a hnutí (PEN klub), spisovatele spojuje i rozděluje světový i politický názor, především důležitý postoj k válkám, náboženství, fašismu, demokracii, komunismu, nacismu

Nastínění děje:

- Dva mladí lidé se na konci války v roce 1918, kdy je Paříž bombardována, potkají v metru, kde spolu ještě nepromluví. Pak se opět potkají, ale pouze se na sebe dívají, ale nepromluví na sebe. Potřetí se potkají v Lucemburských zahradách, kde spolu svačí housku a zamilují se do sebe. Ohromná láska je naprosto zaslepí, že přestanou vnímat válku a vedou naivní filozofické debaty. Petr musí nastoupit do války. Na Velikonoce na Velký pátek se chtějí vzít v kostele na náměstí St. Gervais, ačkoliv oba jsou ateisti. Paříž postihne nálet bombardéru, který zasáhne kostel, jehož padající pilíř oba milence zasáhne, umírají v objetí – spolu a navždy.